

роду патологічний процес в досліджених групах розвивався переважно на рівні С6 ($p < 0,05$). Масова частка змін стенотичних змін шийного відділу хребта за індексом стенозу Павлова-Торг у собак великих порід склала 78,9% і вірогідно співпадала з клінічними проявами ($p < 0,05$). Аналогічні клініко-морфометричні показники отримані у людей (87,7%, $p < 0,05$).

Висновок: Ущільнення і стенотичні зміни спинномозкового каналу, корінцевих каналів на тлі дегенеративно-дистрофічного процесу в хребцях ший є ключовими в больовому синдромі та неврологічному дефіциті у людей та дрібних домашніх тварин, що і стало причиною даного вивчення.

Список використаних джерел

1. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK560772/>
2. Бакуменко І. К. Інститут неврології, психіатрії і наркології НАМН України. Клініко-патогенетичні особливості і корекція вестибулярних дисфункцій при дегенеративних змінах в шийному відділі хребта. Харків. 2017. Автореферат.

ВПЛИВ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН НА РЕЗИСТЕНТНІСТЬ ОРГАНІЗМУ ІНДИКІВ В ПРОМИСЛОВИХ УМОВАХ

Шовкопляс І., здобувач вищої освіти 4 курс 211 «Ветеринарна медицина»

Коренева Ж., к.вет.н., доцент

Роша Л., д.мед.н., професор

Овчаренко Г., к.мед.н., асистент кафедри

Мазовська С., к.вет.н., асистент кафедри

Тюніна Д., здобувач вищої освіти 2 курс 211 «Ветеринарна медицина»

Вступ. Нові кроси в індиківництві забезпечують максимальну продуктивність птиці, організм якої працює на межі своїх фізіологічних можливостей. Тому стабільний та високий рівень продуктивності вимагає більш якісної кормової бази та більш досконалих умов утримання.

У зв'язку з цим, введення біологічних коректорів гомеостазу сьогодні просто необхідно. Перенапруження імунітету за рахунок вакцинації, погана імуногенність внаслідок зниженого імунітету, фармакологічне навантаження, особливо в перші дні життя, залишає кишечник птиці практично не заселеним нормальною мікрофлорою, відкриваючи ворота для інфекційних агентів. З метою підвищення резистентності організму і продуктивності у різних галузях птахівництва використовуються різноманітні стимулюючі препарати. У останній час приділяється велика увага дослідженню біологічно активних сполук та вивченню їх впливу на організм. [1-4]

Результати власних досліджень. Утримання індиків напільне. Основні виробничі процеси це напування птиці та роздавання кормів. Індики повинні активно рухатися, тому в теплий період року птиця знаходиться на вигульних майданчиках. Досліди проводились на індиках кросу БГ-6.

Схема досліджу : *контрольна група* – індичата отримували основний раціон (ОР); *1 дослідна група* – індичата отримували основний раціон + пробіотик «Пролакт» в дозі 0,1 мл на 1 кг маси тіла птиці; *2 дослідна група* – індичата отримували основний раціон + «Нутрілселен» в дозі 0,1 г на 1 кг маси тіла птиці; *3 дослідна група* – індичата отримували основний раціон + пробіотик «Пролакт» в дозі 0,1 мл на 1 кг маси тіла. + «Нутрілселен» в дозі 0,1 г на 1 кг маси тіла птиці.

Морфологічні показники крові піддослідних індиків знаходилися в межах фізіологічної норми. В першу добу дослідження гематологічні показники індичат контрольної та дослідних груп коливалися в межах фізіологічної норми: еритроцити - $2,48 \pm 0,05$ - $2,52 \pm 0,07$ Т/л; гемоглобін - $124,2 \pm 0,11$ - $125,4 \pm 0,39$ г/л; гематокрит - $39,31 \pm 0,36$ - $40,65 \pm 1,63$ %; лейкоцити - $15,35 \pm 1,29$ - $15,81 \pm 0,48$ Г/л. На 124 добу дослідження у індичат дослідних груп гематологічні показники були дещо вищими, але не виходили за межі фізіологічної норми: кількість еритроцитів у індичат контрольної групи: в I групі - на 6,41%, у II групі- на 2,91% і в III групі- на 7,22%; вміст гемоглобіну - в I групі на 8,79%, в II групі - на 5,52%, в III групі - на 9,88%; кількість лейкоцитів в I групі на 6,09%, в II групі на 4,28%, в III групі – на 12,11 %; гематогрит - в I - на 5,63% , в II - на 4,52 і в III - на 6,43%.

Були досліджено такі біохімічні показники як альбуміни, альфа-глобуліни, бета-глобуліни та гама-глобуліни. Ці білки відповідають за основні реакції організму на запалення, метаболізм, а головне за імунний захист. Як видно з отриманих нами даних на початку досліджу показники були однаковими у всіх групах індичат, а на 124 добу концентрація цих білків була вищою у індиків дослідних груп порівняно з контрольною групою: γ -глобуліни,% в I групі на 1,44 %, в II групі – на 1,81 %, III групі – на 2,48 %. З отриманих даних видно, що препарати «Пролакт» та «Нутрілселен» справляли легку стимулюючу дію не тільки на гемопоез, а й на білковий обмін в організмі індиків.

На початку досліджу імунологічні показники (лізоцимна активність, бактеріцидна активність та фагоцитарна активність) знаходились на одному рівні у індичат всіх груп. В кінці досліджу нами відмічено незначне збільшення цих показників у індиків дослідних груп.

Так у порівнянні з контрольною групою лізоцимна активність збільшилась в I групі на 3,9 %, в II групі - на 7,1 % та в III групі - на 13,2 %. Бактеріцидна активність у порівнянні з контрольною групою збільшилась в I групі на 12,8 %, в II групі - на 15,1 % та в III групі - на 15,3

%. Щодо фагоцитарної активності, то нами відмічено збільшення в I групі на 4,5 %, в II групі - на 6,1 % та в III групі - на 6,4 %. Такі показники свідчать про позитивний вплив препаратів як окремо, так і в комплексі на організм індиків.

Висновки.

1. Біологічно активні препарати «Пролакт» і «Нутрілселен» та їх комплексне застосування при вирощуванні індиків-бройлерів БІГ 6 справляють легку стимулюючу дію на організм птиці, що має прояв у підвищенні кількості еритроцитів і лейкоцитів, збільшенні вмісту гемоглобіну, гематокриту, біохімічних та імунологічних показників в птиці дослідних груп птиці.

Список використаних джерел

1. Панасенко, О. С., & Негреба, Ю. В. (2015). Вплив амінокислотно-вітамінного комплексу Чиктонік на ефективність лікування індиків, хворих на гістомоноз. Біологія тварин, (17, № 4), 192-192.
2. Петренко, В. М. (2015). Тенденції та проблеми розвитку індиківництва в Україні та світі. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Ветеринарна медицина, (1), 45-48
3. Харів, І., Гутий, Б., & Дадакова, В. (2023, May). Вплив плодів розторопші плямистої на протеїнсинтезувальну функція печінки у індиків. In *Conferences of LNU of Veterinary Medicine and Biotechnologies* (pp. 92-93).
4. Фотіна, Г. А., Фотіна, Т. І., Вієвський, Г. С., & Фотін, А. І. (2017). Ефективність комплексного застосування імуномодулятора Авесстимтм та вітаміну Євітсел в умовах господарства з розведення індиків. Вісник Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету, (3), 85-88.

УДК 619:591.2 (063)

МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ КРОВІ ТА СЕЧІ ЗА СЕЧОКАМ'ЯНОЇ ХВОРОБИ В КОТІВ

Шулешко О.О., кандидат ветеринарних наук, доцент

ORCID iD: 0000-0003-1761-4263

E-mail: shuleshko.o.o@dsau.dp.ua

Ветеринарна клініка «Біосвіт», м. Дніпро, Україна

Жоріна Л.В., старша викладачка

ORCID iD: 0000-0002-9472-0716

E-mail: zhorina.l.v@dsau.dp.ua

Оліяр А.В., кандидатка ветеринарних наук, доцентка

ORCID iD: 0000-0002-8918-2693